

TRANSKRYPCJA TEKSTÓW DO SŁUCHANIA

ARKUSZ II

Zadanie 9.

Riia Sule intervjuade en svensk teaterregissör Bengt Andersson, som berättar om Teater TRE - en mimteater i Stockholm. Nu arbetar han med en barnpjäs av Bertold Brecht - "Flyget över oceanen", som berättar om det första flyget över Atlanten.

Riia Sule : *Finns det teman för barn och teman för vuxna eller kan man prata om allt med barn? Den här "Flyget över oceanen" är väl inte en barnpjäs?*

Det finns ju givetvis teman som man kan prata mycket om med barn. Egentligen kan man prata om allt med barn, man måste hitta bara en lämplig form.

Riia Sule : *Vilken är den formen? Vad vill barn se?*

"Flyget över oceanen" är ju skriven som en radiopjäsa av Bertold Brecht för barn och jag har försökt visuellt gestalta det på ett mimiskt sätt. Formen till det som Brecht ville – han ville ju säga, att Charles Lindbergh gjorde inte detta ensam.

Riia Sule : *Berätta lite om Teater TRE!*

Vi består av en stjärngrupp av 4 mimare, där ibland jag, och 2 producenter. Sen kontrakterar vi en stor mängd skådespelare, dansare, koreografer, scenartister och varietéartister som har liknande utbildning och vill jobba med det visuella sättet som Teater TRE jobbar med. Gruppen startades 1979 av en elevgrupp vid statens mimlinje i Stockholm. Vi spelar i hela Sverige och utomlands och har kanske 7 produktioner som finns rullande, vi spelar för barn, ungdomar och vuxna.

Riia Sule : *Kräver det några speciella egenskaper att göra teater för barn? Måste man vara på något sätt klokare?*

Jag uppfattar all teater som ett slags lek, det kan vara en väldig intellektuell lek, men det är lek. Om man pratar om skådespelare som spelar för barn, då måste skådespelaren ha vilja. Vilja spela för barn, vilja berätta för barn. Våga berätta något för barn. Om det är tråkigt, då vänder sig barn bort. De börjar prata med varandra. De är väldigt direkta, vilket gör att det kan vara väldigt svårt att spela för barn. Det gör att man ska vara noggrann med vad man ska berätta för barn och man ska vara noggrann med hur man berättar det.

Riia Sule : *Vart är barnteater i Sverige på väg?*

Det är väldigt svårt att säga. Jag vet faktiskt inte. Och jag har väldigt svårt att säga vad som görs över hela Sverige. Det som man kan mest skönja i Sverige idag, är att dansen har börjat intressera sig för den unga publiken. Vi har fått många dansgrupper som gör barnuppsättningar. Dans för barn befinner sig i ett mycket tidigt experimentellt stadium, som antagligen kommer att bli mycket spännande framåt. Teater TREs nästa projekt blir ett samarbete med en koreograf, så det kommer att bli någon slags mim, teater och dans. Också för barn.

bearbetad <http://valhalla.norden.org/info/projekter/mundate/barnteat.html>

Zadanie 10.

Person 1: I vår port bor en familj som utnyttjar att min man är alldeles för snäll och inte kan säga ifrån. De springer här och ringer på flera gånger i veckan. De vill att han ska hjälpa dem med att flytta möbler, sätta ihop IKEA-möbler, med datorn... De "lånar" saker som vi aldrig får tillbaka. De kommer upp med typ trasiga leksaker eller urtvättade barnkläder som vi ändå aldrig kan använda.

Person 2: Vi bor i ett flerfamiljshus i södra Stockholm. Under förra hösten flyttade det in nytt folk i våningen över oss. Efter att ha haft grannar som vi aldrig har hört ett "pip" ifrån, så har

vi fått ett aldrig upphörande borrhande, spikande och bankande i största allmänhet. För övrigt gillar denna familj att köra igång dammsugaren kl 6 på morgonen.

Person 3: Vi bor i ett villaområde med allt vad det innebär: skällande hundar, katter som springer över gården, gräsklippare som brummar hela dagarna sommartid, snöslungor vintertid. Ibland rätt högljudda sommarfester. Trögstartade bilar vintertid som "gasas" högljutt i en kvart innan de går i gång. Men det stör mig inte ett dugg!

Person 4: En gång såg jag att min granne hade ställt en cykel i trapphuset..så då skrev jag en "detta är inget cykelrum" lapp...dagen efteråt så såg jag att samma person ställde sin cykel ute på gatan...den blev stulen samma kväll men det är ju inte mitt problem..jag är nog en ganska arg människa..ledsen och arg..ingen älskar mig..vet inte varför..men nu är jag bitter och hatar alla andra..speciellt eftersom jag tycker att det är min rätt som människa att få bo i total tystnad i ett höghus mitt i centrala stan.

Person 5 : Jag är ju storstadsmänniska och van att bo i flervåningshus så för mig betyder ljud från grannarna bara trygghet och hemtrevligt. Om någon har fest en gång i månaden är det väl inga problem. Det gäller att ha en positiv livssyn och inte reta sig på minsta lilla.

Person 6 : Mina grannar är urjobbiga. De har fest i tid och otid, mitt i veckan oftast. Det är inga normala festljud. Det är tyst i flera timmar och plötsligt spelar de en eller två låtar på högsta volym (och jag menar verkligen högsta) och så sänker dom. Och så dröjer det några timmar och så är de igång igen. Bråkar gör de också, fattar inte alls vad de har för tider för mitt i natten kan det bara braka loss med gap och skrik i en minut för att sedan vara knäpptyst igen.

bearbetad <http://aftonbladet.se/WebX?14@59.fddU1H20Pc6^0@.ee7a884/3>

Zadanie 11.

Många har försökt att förklara orsakerna till att man begår brott, och varför man blir brottsling, och jag skall försöka redogöra för några av dem. Svårigheterna ligger i att det är så många områden som spelar in för hur man utvecklas till brottsling.

Inledningsvis skall jag ta upp fördelningen av brott män - kvinnor. Man räknar med att 90% av alla brott som begås i Sverige begås av män. Det finns många förklaringar till varför det är på detta sätt. Den vanligaste teorin är att pojkars uppfostran och deras könsroller gör dem mer angelägna att begå brott. Andra forskare hävdar dock att de kroppsliga skillnader mellan män och kvinnor har betydelse.

Man har sett att faderlöshet ofta påverkar i brottslig riktning. Pojkar behöver en manlig förebild inom familjen som står dem nära. Det är ofta så hos ungdomsbrottslingar, att fadern har försvunnit tidigt under uppväxten. De är stökiga redan under låg- och mellanstadiet, och i 11-13 årsåldern sker deras brottsdebut, de stjälar cyklar, mopeder, snattar o.s.v. Många av dem placeras då på fosterhem eller liknande, men rymmer snabbt därifrån. Man tror att det är väldigt viktigt för dessa att ha en manlig förebild som står dem nära, men givetvis behövs också en mamma. Det gäller att välja rätt väg i livet och satsa energin på något skapande.

Makarna Glueck (1957) har gjort en mycket omfattande undersökning om ungdomsbrottslighet. De anser att sträng disciplin minskar barnets möjligheter. Brottsliga ungdomar har ofta misslyckats i hemmet och skolan. Detta leder enligt makarna Glueck till ett motstånd mot samhället från barnet, denna aggressivitet leder sedan till aggressiva brottsliga handlingar.

Vilken uppfostran ett barn har fått spelar väldigt stor roll på hur benäget barnet blir att begå brott. En kravlös inkonsekvent uppfostran är väldigt riskfylld. Det har nämligen visat sig att många tonåringar som begår brott ofta fått en sådan "farlig" uppfostran. Det är alltså viktigt med en konsekvent uppfostran, oavsett om den är mild eller sträng.

bearbetad <http://home5.swipnet.se/~w-52528/sidor/varforbrottsling.htm>